

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจของมารดา ผู้ดูแลบุตรป่วยโรคธาลัสซีเมีย โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคือมารดาที่ดูแลบุตรอายุ 1 – 12 ปีที่ป่วยด้วยโรคธาลัสซีเมีย จำนวน 120 รายที่มารับบริการที่โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี และโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาในครั้งนี้นำเสนอในรายละเอียดกับตารางประกอบการบรรยายแบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดา ระยะเวลาในการดูแล ระดับความรุนแรงของโรค จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย
4. ผลการทดสอบอำนาจการทำนายของปัจจัยด้านมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย ปัจจัยด้านเด็กโรคธาลัสซีเมีย และปัจจัยด้านครอบครัวต่อพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

มารดาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 30 – 44 ปี ร้อยละ 69.00 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 35.41 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.18 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 46.00 มีสถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 81.00 ประกอบอาชีพรับจ้างร้อยละ 55.00 มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.00 และมีระยะเวลาในการดูแลบุตรป่วยโรคธาลัสซีเมียเฉลี่ย 5 ปี 4 เดือน ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล
($n = 120$ คน)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ (ปี) ($\bar{x} = 35.41$ $SD = 7.18$ อายุต่ำสุด = 18 ปี อายุสูงสุด = 55 ปี)		
< 25 ปี	9	7.50
25 – 29 ปี	17	14.17
30 – 34 ปี	28	23.33
35 – 39 ปี	30	25.00
40 – 44 ปี	26	21.67
45 – 50 ปี	9	7.50
> 50 ปี	1	0.83
รวม	120	100.00
การศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	55	45.83
มัธยมศึกษาตอนต้น	28	23.33
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	19.17
อนุปริญญา	6	5.00
ปริญญาตรี	8	6.67
รวม	120	100.00
สถานภาพสมรส		
หม้าย	5	4.20
หย่าหรือแยกกันอยู่	18	15.00
คู่	97	80.80
อาชีพ		
แม่บ้าน	29	24.16
ค้าขาย	17	14.17
รับจ้าง	66	55.00
เกษตรกร	3	2.50
รับราชการ	5	4.17
รวม	120	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ (บาท/เดือน) ($\bar{x}$ = 5555.66 SD = 4492.02, ช่วงของรายได้ 00.00 – 20,000 บาท/เดือน)		
ไม่มีรายได้	26	21.70
< 5,000	25	20.80
5,000 – 10,000	57	47.50
10,001 – 15,000	8	6.67
15,001 – 20,000	4	3.33
รวม	120	100.00
รายได้ครอบครัว (บาท/เดือน) ($\bar{x}$ = 12,447 SD = 8,486.74, ช่วงรายได้ 1,500 – 50,000 บาท/เดือน)		
< 10,000	48	40.00
10,001 – 20,000	61	50.83
20,001 – 30,000	6	5.00
30,001 – 40,000	3	2.50
40,001 – 50,000	2	1.67
รวม	120	100.00
ระยะเวลาในการดูแล (เดือน) ($\bar{x}$ = 64.38 SD = 37.92, ช่วงเวลาในการดูแล 3 เดือน – 132 เดือน)		
< 12 เดือน	12	10.00
12 – 60 เดือน	49	40.83
61 – 120 เดือน	50	41.67
> 121 เดือน	9	7.50

ส่วนด้านบุตรที่ป่วยด้วยโรคธาลัสซีเมียพบว่า มีอายุระหว่าง 9 ปี 1 เดือนถึง 12 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.00 รองลงมามีอายุ 6 ปี 1 เดือน – 9 ปี ร้อยละ 32.00 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 7.29 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.23 ปี บุตรที่ป่วยมีระดับความรุนแรงของโรคอยู่ในระดับรุนแรงปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาอยู่ในระดับรุนแรงน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.50 และบุตรต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลปีละ 4 – 6 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.50 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเด็กโรคธาลัสซีเมีย จำแนกตามอายุ ระดับความรุนแรงของโรค จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล

ข้อมูลของเด็กโรคธาลัสซีเมีย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ (ปี) ($\bar{x} = 7.29$ $SD = 3.28$ อายุต่ำสุด = 1 ปี 1 เดือน อายุสูงสุด = 11 ปี 9 เดือน)		
1-3 ปี	16	13.33
3 ปี 1 เดือน - 6 ปี	22	18.33
6 ปี 1 เดือน - 9 ปี	38	31.67
9 ปี 1 เดือน - 12 ปี	44	36.67
รวม	120	100.00
ระดับความรุนแรงของโรค		
รุนแรงน้อย	45	37.50
รุนแรงปานกลาง	60	50.00
รุนแรงมาก	15	12.50
รวม	120	100.00
จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล (ครั้ง/ปี) ($\bar{x} = 8.35$ $SD = 4.17$, range 2 - 18 ครั้ง/ปี)		
1-3	10	8.33
4-6	51	42.50
7-9	1	0.83
10-12	48	40.00
> 12	10	8.33
รวม	120	100.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว
การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของ
มารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และ
พลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย

ตัวแปร	จำนวน (คน)	possible range	actual range	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของ มารดา	120	34-170	96-170	131.47	16.79
สัมพันธภาพในครอบครัว	120	26-130	67-130	102.64	12.70
การสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัว	120	16-80	36-79	58.85	9.18
พลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย	120	25-125	61-122	94.07	12.16

ตารางที่ 4 ระดับพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย

ปัจจัย	ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
พลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย	ต่ำ	-	-
	ปานกลาง	56	46.67
	สูง	64	53.33

จากตารางที่ 3 และ 4 บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย
มีค่าคะแนนเฉลี่ย 131.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.79 สัมพันธภาพในครอบครัวมารดาผู้ดูแล
บุตร โรคธาลัสซีเมีย มีคะแนนเฉลี่ย 102.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.70 การสนับสนุนทางสังคม

จากครอบครัวพบว่ามารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีค่าคะแนนเฉลี่ย 58.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.18

พลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย พบว่ามารดามีพลังอำนาจอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.67 มีคะแนนเฉลี่ย 94.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.16

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดา ระยะเวลาในการดูแล ระดับความรุนแรงของโรค จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าระดับการศึกษาของมารดา ระยะเวลาในการดูแล ระดับความรุนแรงของโรค และจำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย ส่วนบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .702$, $p < .01$, $r = .521$, $p < .01$, $r = .422$, $p < .01$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) แสดงค่าความสัมพันธ์ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8
1. การศึกษาของมารดา	1.00	-.096	-.166	-.171	.167	.132	.072	.078
2. ระยะเวลาในการดูแล		1.00	.096	.027	-.010	.020	-.033	-.075
3. ระดับความรุนแรงของโรค			1.00	.692**	-.004	-.011	-.044	.118
4. จำนวนครั้งของการเข้ารับ การรักษาในโรงพยาบาล				1.00	.005	-.079	-.166	.152
5. บทบาทหน้าที่ใน ครอบครัวของมารดา					1.00	.577**	.476**	.702**
6. สัมพันธภาพในครอบครัว						1.00	.715**	.521**
7. การสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัว							1.00	.422**
8. พลังอำนาจของมารดา								1.00

** $p < .01$

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณระหว่างตัวทำนายกับพลังอำนาจของมารดา
ผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย ($n = 120$)

ตัวแปรที่เข้าสมการ ตามลำดับ	สัมประสิทธิ์							
	การถดถอย		SEB	R	R ²	R ² _{change}	t	p
	b	Beta						
บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของ มารดา	.544	.596	.071	.071	.492	.492	7.707	.000
สัมพันธภาพในครอบครัว	.189	.190	.077	.719	.517	.025	2.454	.016
$R^2 = .517$ $R^2_{adjusted} = .509$ ค่าคงที่ $a = .924$ $F = 62.66^*$								

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ตัวแปรอิสระที่เข้าสมการเป็นตัวแรกและสามารถอธิบายการผันแปรของพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย คือ บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา ซึ่งสามารถอธิบายพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมียได้ร้อยละ 49.20 ($R^2 = .492$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .596 หมายความว่า มารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมียมีคะแนนบทบาทหน้าที่ในครอบครัว 1 หน่วยจะมีคะแนนพลังอำนาจเพิ่มขึ้นเท่ากับ .596 หน่วย ($beta = .596$)

ส่วนตัวแปรที่เข้าสมการลำดับที่สองได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว เมื่อเข้ามาในสมการแล้ว ทั้งตัวแปรบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดาและสัมพันธภาพในครอบครัว ร่วมกันอธิบายพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 51.70 ($R^2 = .517$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .190 หมายความว่า มารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย มีคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัว 1 หน่วย จะมีคะแนนพลังอำนาจเพิ่มขึ้นเท่ากับ .190 หน่วย ($beta = .190$) โดยที่ตัวแปรสัมพันธภาพในครอบครัวช่วยให้การทำนายเพิ่มมากขึ้น สามารถอธิบายความผันแปรของพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมียเพิ่มขึ้นได้ร้อยละ 2.50 ($R^2_{change} = .025$)

สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

1. สมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบคือ

$$\text{พลังอำนาจของมารดา} = .924 + .544 (\text{บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา}) + .189 (\text{สัมพันธภาพในครอบครัว})$$

2. สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$\text{พลังอำนาจของมารดา} = .596 (\text{บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา}) + .190 (\text{สัมพันธภาพในครอบครัว})$$

จากสมการถดถอยที่ได้ หมายความว่า มารดาผู้ดูแลบุตร โรคเรื้อรังซึ่งมีพลังอำนาจจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดาและสัมพันธภาพในครอบครัวสูง